

הערות משניות יומא

הדגשות בדברים שלא מפרשים כפירוש הנכון.

עזר ללומד הצעיר

חידות

עניני מוסר

הדגשות פרק א' משנה ה' מסרוהו זקני בית דין לזקני כהונה והעלוהו לעלית בית אבטינס והשביעוהו ונפטרו והלכו להם. – מי השביעו? זקני בית דין [דלא כמשמעות המשנה]

שהחושד בכשרים לוקה בגופו [גמ'] קשה אם יש דין לחשוד ולהשביע מדוע שילקו בגופן. וכי אם לא חשדו היתה להם אפשרות שלא להשביעו? וצ"ל שיש איסור להישבע לשוא פי' לחינם וע"כ שאם הוצרכו להשביעו הוצרכו לחשוד בו. ואפילו שלא היה ראוי לכך כי זה היה הסדר לחשוד ולהשביע. וק"ל.

איני יודע ב. ב. והרביעי מי מעלה איברים מן הכבש ולמזבח. איני יודע כמה זכו בפייס הרביעי, האם הפסיקו לקר"ש גם בהעלאת החביתין והיין או לא?

הדגשות ג. א. ולמה הוצרכו לכך, שפעם אחת עלה מאור הלבנה ודמו שהאיר מזרח, ושחטו את התמיד, "והוציאווהו לבית השרפה - הורידו כהן גדול לבית הטבילה". הם דברים נפרדים. ומה שנקט בית השריפה בית הטבילה אולי מפני שלשון נופל על לשון.

איני יודע ביוה"כ מי העלה את האיברים למזבח הכה"ג או שאר הכהנים, ואולי הכהנים העלו עד קצה הכבש והוא זרק?

איני יודע פ"ג משנה ו' הביאווהו לבית הפרוה ובקדש היתה. פרסו לו סדין של בוץ בינו לבין העם, קדש ידיו ורגליו ופשט. רבי מאיר אומר, פשט, קדש ידיו ורגליו. ירד וטבל עלה ונסתפג. הביאו לו בגדי לבן, לבש וקדש ידיו ורגליו: [מדוע עשה קידוש ראשון משום הפשיטה או משום הטבילה.]

פרק ג משנה ז. בשחר היה לובש פלוסין של שנים עשר מנה, ובין הערבים הנדוין של שמונה מאות זוז, דברי רבי מאיר. וחכמים אומרים, בשחר {טו} היה לובש של שמונה עשר מנה, ובין הערבים של שנים עשר מנה, הכל שלשים מנה. אלו משל צבור. ואם רצה להוסיף, מוסיף משלו: **הדגשות** שמונה מאות זוז הן שמונה מנה.

במשנה ישנם ב' כללים א. שבשחר יהיה יותר יקר. ב. שוי המנימיום של שניהם יחד לר"מ: 20 לר"י 30

הדגשות פרק ד' משנה א' . נתנו על שני השעירים ואומר, לה' חטאת. סדר הדברים : יש מי שצייר שמרים הגורלות גבוה וקורא לה' חטאת. ולא כן הוא אלא מרים ואח"כ נתנו מניח על שני השעירים וקורא לה' חטאת. עושה קריאת שם.

הדגשות משנה ב. קשר לשון של זהורית בראש שעיר המשתלה והעמידו כנגד בית שלוחו, ולנשחט [קשר] כנגד בית שחיטתו. כנגד כנגד הם שני סוגי ענינים מקום הקשירה, ומקום העמדה ולשון נופל על לשון.

הדגשות משנה ג. שחטו וקבל במזרק את דמו, ונתנו למי שהוא ממרס בו על הרובד הרביעי שבהיכל, כדי שלא יקרוש. נטל מחתה ועלה לראש המזבח, ופנה גחלים אילך ואילך, וחותה מן המעוכלות הפנימיות, וירד והניחה על הרובד הרביעי שבעזרה: הרובד הרביעי שבהיכל לא הכוונה בתוך ההיכל [שהרי לעזרה היה אסור להיכנס בזמן העבודה] אלא הרובד הרביעי מההיכל שהוא הרובד הרביעי שבעזרה.

פרק ד. ו. בכל יום טבלת עזר ציור המערכות ואופיים מפורט [לצייר בחמש משבצות נפרדות לא כטבלה]

מערכה גדולה	מערכה לגחלים	מערכה מיוחדת	אברים ופדרים	קיום האש
לכו"ע	לקטורת	ביוה"כ	מחלוקת אם כאן	מחלוקת אם היתה
	לכו"ע	לגחלים לקטורת	או בצד מערכה	לזה מערכה
		לכו"ע	גדולה.	מיוחדת או לא

סיכום : לכו"ע ביוה"כ נוספה מערכה אחת.

לכו"ע היו 2 מערכות כל השנה. אלא שרבי יוסי מוסיף עוד מערכה של קיום האש. ורבי מאיר מוסיף עוד מערכה של איברים ופדרים. [באופן כזה נלמדו השיטות מהסוף להתחלה]

הדגשות פרק א' כמצליף יש כאן שני ענינים אחד שלא פגע בארון ובפרוכת אלא לכיוונם. והשני שלא נתן את כולם באותו גובה אלא כמדריגות.

הדגשות ה' א' יצא ובא לו בדרך בית כניסתו עיין הפירוש ברע"ב שיצא באותו אופן שנכנס עם פניו לפניו. ולא סתם כמו שסברתי מעולם שכתוב בזה שיצא, בלי דין מיוחד.

הדגשות ה. ה. התחיל מחטא ויורד. יש לדייק בפירוש [מחטא – מזה. ויורד – כוונתו שנתן מלמעלה למטה]

ה. ה. מקום שהוא מתחיל בחטאת על מזבח החיצון משם היה גומר על מזבח הפנימי. להסביר זאת על נקל יש לשרטט 2 ריבועים במרכז אחד לכתוב חיצון ובשני פנימי. מסביב כל אחד את הצדדים. ולסמן מספרים על הפינות לפי סדר ההזאות. החיצון יתחיל מדרומית מזרחית. והפנימי יתחיל ממזרחית צפונית.

הדגשות ה. ו. ושירי הדם היה שופך על יסוד מערבי – הכוונה לכל היסוד שהיה בצד המערבי של המזבח. ושל מזבח החיצון היה שופך על יסוד דרומי, בדרום לא היה יסוד אלא כבש, ויסוד הדרומי הכוונה למערבית דרומית. [נמצא שגם דם המזבח הפנימי וגם דם החיצון נזרקו על היסוד המערבי] ויתכן שהפינה הדרומית מערבית אינה נקראת מערב כי אינה במערב המזבח אלא בולטת וזהו חידוש]

הדגשות ה' ו. נחל קדרון היה יבש ולא עם מים. וצ"ב כיצד זב כ"כ הרבה דם מבית המקדש עד שזב בנחל. וי"ל שהיה מעורב עם המים שהציפו את העזרה.

הדגשות ה. ו. ומועלין בהם. פירוש אילו לא היו נמכרין אלא היו לוקחין בחינם היו מועלין בהם.

ה. ז. יביא דם אחר.. זה לת"ק. ולר"י השניה תמות כדלהלן במשנה הבאה. [פרק ו משנה א']

הדגשות ו. א. ויאמר אם של שם מת. הכוונה אם של שם מת יאמר.

ו. א. ר"י אומר תמות. עיין עיתו"ט שפליג בתרתי.

שם. ש. באיזה מקרים השעירים אינן שווין?
ת. שמת הראשון בין קודם הגורל בין לאחר הגורל.

איני יודע ו. ח. אומרים לו הא מזון הא מים.

ילה"ק מדוע אין המזון והמים מוקצה, האם בשביל שיהיה פת בסלו מותר לנגוע? ואולי רק הראו לו הא מזון. או שמא אם רואה שנמנעים מליגע אי"ז כ"כ פת בסלו.
[רע"א שואל שמזון ביוה"כ יהיה מוקצה ותירץ שיש חולים וילדים שמותר להם לאכול לכן אי"ז מוקצה, ושם הרי לא היו חולים.]

איני יודע ו. ו. שתי לשונות של של זהורית היו בשעיר, היה לשון שלא יתערבו. בראשו. והיתה לשון שקשר בצוק בשביל שתלכין. היכן היתה?

הזגשות ז. א. במנין המשנה יש ט' ברכות וצריך לדעת מה להוריד.

איני יודע ז. ב. איני יודע מתי שלח את הפר והשעיר לשריפה בין איזה עבודות.

ז. ג. המשנה מורכבת מכל סדר העבודה לשני השיטות ובס"ד הארכת לבאר בדרך נפרד.

שאלות

ש. אילו שני דברים עשה הכה"ג לעצמו?

ת. לשכה. וכבש. וחז"ל אומרים שכ"א עשה חדש לעצמו. ואם רצה להוסיף על חלקו מוסיף משלו.

ש. אילו שני סוגי מתחות היו?

ת. אחד של הגחלים. ואחד הוציאו לו מחתה של קטורת שממנה מילא לכפו והניח בכף.

ש. אילו שני עירוים נזכרו?

ת. האחד בפרק ד' משנה ד. בכל יום היה חותה בשל כסף ומערה בתוך של זהב,

השני בפרק ה' משנה ד' ערה דם הפר לתוך דם השעיר, ונתן את המלא בריקן:

ש. כמה פעמים כתוב אישי כהן גדול?

ת. אישי כהן גדול אנו שלוחי בית דין

אישי כהן גדול עמוד והפג.

אישי כהן גדול הגבה ימינך.

ש. כמה בתים נזכרו?

ת. פ"ג בית הטבילה. בית הפרוה. בית השריפה.

ש. ובשאר הפרקים: בית שחיתו.

ש. לגבי מה נזכרו בית אבטינס פעמיים?

ש. בכמה מקומות מצינו שהיתה אש ביום הכיפורים?

חמש מערכות. מחתת האש. שריפת הפר. שריפת השעיר.

ש. כמה פעמים מוזכר הכהן גדול במסכת ? [19]

ש. כמה פעמים מוזכר הסגן [זה שהתקינו לו תחתיו] במסכת ?

ש. היכן מצינו שמוזכר אכילה בכל המסכת ?

ש. כמה דברים עשו להקל על הכהן גדול ?

ש. כמה הבדלים בין הכה"ג לכל הכהנים ?

ת. פרק ד' משנה ה. א. בכל יום כהנים עולים במזרחו של כבש ויורדין במערבו , והיום כהן גדול עולה באמצע ויורד באמצע . רבי יהודה אומר , לעולם כהן גדול עולה באמצע ויורד באמצע .

ב. בכל יום כהן גדול מקדש ידיו ורגליו מן הכיור , והיום מן הקיתון של זהב {יט} . רבי יהודה אומר , לעולם כהן גדול מקדש ידיו ורגליו מן הקיתון של זהב :

ג. שמונה בגדים.

ד. עבודת יום הכיפורים.

ה.

ש. באיזה מקומות במסכת מוזכר אכילה ?

פ"ח מה יותר חמור לאו שיש בו גם עשה או לאו ללא עשה ?

העבירות		טבלת חילוקי הכפרה
עבירות קלות	עבירות חמורות	
עשה אפילו אם יש גם לאו.	לאו לבד	סוג עבירות
		העונש בבית דין לעובר בבית דין
		מה מכפר עליו

עניני מוסר

עניני פיקו"נ בסוף המסכת לומר כמה צריך לחוש על נפשו ולשוב בתשובה.

עניני מעשה בשני כהנים, ובצדוקין שהו מתלשין, לומר כמה צריך להיזהר שלא לחטוא עם כוונה טובה.

שהיו רצין ועולין... מה הוא חשב ???

שתי סוגי מיתה לכה"ג בקה"ק אם שינה או בחוץ מת במקום
ואם לא היה ראוי חלילה מת במשך השנה כמו הכהנים בבית שני.

מהארבע שהזכרו לגנאי לשלושה היה הסבר מדוע אינן רוצים ללמד אבל לא קיבלו חכמים את דבריהם
והזכרו לגנאי. [מבואר בגמרא שהתכוונו לטובה וחזרו בהם ושוב אסור לספר בגנותן אבל במשנה נשארו
לגנאי. עיין הגר"ש שבדרון זצ"ל על פרקי אבות פ"א בענין]